herpy

ŻABY

Blue-sided Treefrog

Agalychnis annae

Agalychnis annae to rzekotka o długości 6-8 cm z lasów górskich Kostaryki: zielona na grzbiecie, z pomarańczowymi oczami i błękitnymi bokami oraz udami. Prowadzi nocny tryb życia, żyje wysoko w roślinności i w naturze jest gatunkiem narażonym. Wymaga chłodnego i przewiewnego terrarium: w dzień 20-24 °C i stosunkowo suche powietrze, a dopiero wieczorem obfite zraszanie.

Rodzina: Phyllomedusidae Dawna nazwa: *Phyllomedusa annae*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**6-8 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy i las górski**
Toksyny skórne	**Brak znanych**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** D × S × W dla 4 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**20-24 °C**
Temperatura w nocy	**15-18 °C**
Wilgotność	**50-75%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 2-3 cm
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 3
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**W parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**Na liściach nad wodą**
Liczba jaj w zniesieniu	**47-162**
Czas do wyklucia	**5-8 dni** przy 22-24 °C
Okres larwalny	**60-250 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
IUCN	**Narażony (VU)**

O gatunku

Agalychnis annae to smukła, nadrzewna rzekotka. Samce mają 6-7 cm długości, samice około 8 cm, licząc od pyska do kloaki. Samice są wyraźnie większe od samców i mają bardziej tępo zakończony pysk, podczas gdy pysk samców jest ścięty. Masa ciała nie jest udokumentowana. Grzbiet jest jasnozielony jak liść, brzuch różowopomarańczowy, a gardło i pierś kremowożółte. Boki, ukryte części ud i przedramiona są błękitne, a palce dłoni i stóp oraz błony pławne głęboko pomarańczowe. Wzdłuż krawędzi przedramienia i stopy biegnie kremowożółty pasek. Oczy są żółtopomarańczowe z miedzianą obwódką, a źrenica pionowa.

W nocy, gdy żaba jest aktywna, grzbiet jest ciemniej zielony, a boki i uda stają się ciemnoniebieskie do fioletowych. W dzień, gdy śpi, grzbiet jest jasnozielony, a boki jasnoniebieskie. Młode tuż po metamorfozie mają około 21 mm długości. Są zielone na grzbiecie i mają żółte dłonie i stopy, ale nie mają jeszcze niebieskiej barwy na bokach i kończynach; pojawia się ona, gdy rosną.

Agalychnis annae jest bardzo podobna do *Agalychnis moreletii*. Różni się większymi rozmiarami, pomarańczowymi zamiast czerwonych oczami oraz niebieskimi zamiast pomarańczowych bokami i udami. Oba gatunki są blisko spokrewnione i w niewoli mogą się krzyżować, ale uznaje się je za dwa odrębne gatunki i nie należy ich mieszać.

W dzień żaba śpi na spodniej stronie dużych liści z kończynami przyciągniętymi do ciała, dłońmi pod brodą i zamkniętymi oczami i jest wtedy trudna do wypatrzenia. Toksyczność skóry nie jest u tego gatunku udokumentowana. Długość życia nie jest udokumentowana; wartość w ramce zapożyczono od *Agalychnis moreletii*.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Występowanie i środowisko

Agalychnis annae jest znana wyłącznie z Kostaryki, gdzie żyje w Dolinie Centralnej oraz na zboczach pasm górskich Cordillera Central, Cordillera de Tilarán i Cordillera de Talamanca, na wysokości około 600-1.650 m n.p.m. Łączny obszar występowania szacuje się na około 16 000 km². Pojedyncza samica znaleziona w 2012 roku w Cerro Colorado w zachodniej Panamie może wskazywać na istnienie tam niewielkiej populacji.

Znaczna część lasów, w których żyje ten gatunek, została wycięta, przez co populacje są rozdzielone plantacjami kawy, polami i miastami. Gatunek jest wciąż dość pospolity w częściach Doliny Centralnej, gdzie żyje także w strefie upraw kawy, ale około 1980 roku zniknął z nienaruszonych lasów, takich jak Monteverde, i od tego czasu jest rzadki w innych miejscach. Spadek liczebności wiąże się prawdopodobnie ze zmianami klimatu i chorobą grzybiczą chytridiomikozą; niektóre osobniki są nosicielami grzyba, ale gatunek przetrwał w tych miejscach. Ma status gatunku narażonego.

> **Naturalny zasięg:** Kostaryka.

ŚRODOWISKO

Agalychnis annae żyje w bujnym, wilgotnym lesie oraz w strefie upraw kawy, gdzie temperatura w dzień jest umiarkowanie ciepła, a wilgotność powietrza wysoka. Jest gatunkiem górskim i występuje wyżej niż większość gatunków z rodzaju *Agalychnis*. Żaby rozmnażają się przy stawach i wolno płynących strumieniach, a przez resztę czasu przebywają na krzewach i drzewach. W dzień śpią na spodniej stronie dużych liści w pobliżu wody.

Okres rozrodu przypada na początek pory deszczowej: samce nawołują z gałęzi krzewów i niewielkich drzew nad stawami, mokradłami i strumieniami od kwietnia do części lata. Nawołują od zmierzchu pojedynczym, terkoczącym tonem, powtarzanym w odstępach od 40 sekund do niespełna dwóch i pół minuty. Przy wodzie samce wyraźnie przeważają liczebnie. Samice siedzą na gałęziach nad wodą, a kopulacja odbywa się na gałęzi, z samcem na grzbiecie samicy. Jaja składane są w nieregularnych galaretowatych grudkach na liściach, gałęziach i pnączach 35-250 cm nad wodą, a kijanki po wykluciu spadają do wody. Żadnej z płci nie obserwowano w wodzie.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

Hodowla

TERRARIUM

Bezpośredniej wiedzy o utrzymaniu *Agalychnis annae* jest niewiele, dlatego podane tu wartości częściowo zapożyczono od *Agalychnis moreletii*, która żyje na tej samej wysokości, w tym samym typie lasu górskiego i ma takie same wymagania. *Agalychnis annae* żyje w roślinności, więc wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna. Terrarium o wymiarach co najmniej 45 × 45 × 60 cm pomieści niewielką grupę czterech zwierząt. Do rozmnażania potrzeba więcej miejsca: co najmniej 60 × 45 × 90 cm dla grupy hodowlanej liczącej od czterech do sześciu osobników. Żaby skaczą daleko, więc im większe terrarium, tym lepiej.

Urządź je żywymi roślinami o dużych, mocnych i gładkich liściach, które utrzymają całą żabę i dadzą jej kryjówkę w dzień, np. *Calathea*, *Heliconia* i *Philodendron*. Dodaj poziome i pionowe gałęzie, aby wysoko były miejsca do spania, i poprowadź co najmniej jedną gałąź aż do miski z wodą. Proste, łatwe do czyszczenia terrarium daje zdrowsze zwierzęta niż gruba warstwa

podłoża: ziemia i włókno kokosowe mogą być siedliskiem pasożytniczych nicieni, dlatego dno przykryj liśćmi, mokrym ręcznikiem papierowym wymienianym codziennie albo matą kapilarną. Nie używaj papieru bielonego chlorem ani zadrukowanego. Rośliny ze szkółki dokładnie wypłucz z nawozów i środków ochrony roślin, zanim umieścisz je w terrarium.

Przy wymianie papieru przetrzyj szyby, bo żaby siedzą na nich w nocy. Terrarium musi mieć dobrą wentylację, ponieważ zastałe, wilgotne powietrze prowadzi do chorób.

TEMPERATURA

Agalychnis annae pochodzi z wyżej położonych lasów niż bardziej znane rzekotki i nie znosi dłużej utrzymującego się ciepła. W dzień temperatura powinna wynosić 20-24 °C i nie powinna przekraczać 25 °C, nawet krótkotrwale. W nocy temperatura powinna spadać do 15-18 °C. Wartości te odpowiadają *Agalychnis moreletii*, która żyje na tej samej wysokości. Nie stosuje się promiennika grzewczego, a ciepło z lamp nie może podnosić temperatury w terrarium powyżej dziennej.

Przed rozmnażaniem na kilka tygodni obniża się temperaturę i utrzymuje bardziej suche powietrze (zob. Kopulacja). Stała zimowa przerwa nie jest u tego gatunku udokumentowana.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

W dzień, gdy żaby śpią, wilgotność powietrza utrzymuje się na poziomie 50-75 %. Wieczorem, po zgaszeniu światła, terrarium obficie się zrasza, tak aby wilgotność wzrosła do 80-100 % i w ciągu nocy znów spadła. Automatyczny system zraszania ustawia się tak, aby podawał najwięcej wody w nocy, dzięki czemu terrarium może przeschnąć w ciągu dnia. Wiele rzekotek nie lubi bezpośredniego zraszania ciała, więc staraj się uzyskać równomierną rosę na liściach i szybach zamiast kierować na nie strumień.

Żaby wchłaniają wodę przez skórę i piją rosę z liści. Utrzymujące się ciepło i wysoka wilgotność są najczęstszą przyczyną chorób, dlatego dobra wentylacja jest kluczowa.

WODA I JAKOŚĆ WODY

W terrarium zawsze musi stać miska z czystą wodą. Wystarczy miska o średnicy około 20 cm z 2-3 cm wody, z której żaby łatwo się wydostaną; gładkie kamienie w misce zapobiegają utonięciu mniejszych osobników. Wodę wymieniaj codziennie, nawet jeśli wygląda na czystą, bo żaby często oddają w misce mocz, a miskę szoruj z osadów.

Używaj wody odchlorowanej i przefiltrowanej z metali ciężkich albo wody z odwróconej osmozy z ponownie dodanymi minerałami, ale nigdy czystej wody z odwróconej osmozy. Do mycia miski nie używaj mydła ani środków czyszczących.

OŚWIETLENIE I UVB

UVB jest zalecane, ponieważ witamina D jest niezbędna do gospodarki wapniowej, a owady prawie jej nie zawierają. Strefę Fergusona 3 zapożyczono od *Agalychnis moreletii*: średni indeks UV 1-2,6 w miejscach, gdzie żaby odpoczywają. Stwórz gradient za pomocą gałęzi i liści, aby żaby same mogły wybierać, ile UVB otrzymują, i regularnie mierz moc lampy. Zbyt mało UVB prowadzi do chorób kości, zbyt dużo uszkadza oczy i skórę.

Świetlówkę UVB (T5) można łączyć z oświetleniem LED do roślin, które zapewnia zarówno wzrost roślin, jak i UVA. Promienniki halogenowe dają zarówno UVB, jak i ciepło i stosuje się je tylko ostrożnie, ponieważ szybko wysuszają i nagrzewają terrarium.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Agalychnis annae zjada wyłącznie owady. Najlepszym pokarmem podstawowym są świerszcze bananowe, jeśli przez kilka dni przed podaniem żabom karmi się je pożywną karmą. Przyjmowane są też karaczany, larwy barciaka i muchy domowe (oraz ich larwy). Dla młodych osobników odpowiednie są małe nimfy; zbyt duże owady karmowe powodują wypadanie kloaki. Młode tuż po metamorfozie dostają jako pierwszy posiłek 2-3 duże muszki owocowe (*Drosophila hydei*).

Dorosła żaba dostaje kilka świerszczy o długości około 20 mm dwa-trzy razy w tygodniu. Karm wieczorem, tuż przed tym, jak żaby staną się aktywne, a niezjedzone owady usuwaj następnego ranka, aby nie podgryzały śpiących żab. Posypuj pokarm na zmianę wapniem i suplementem witaminowo-mineralnym o znanym składzie. Karmnik umieszczony wysoko w gałęziach zatrzymuje owady w proszku i z dala od dna. Żywy pokarm nie może wpadać do miski z wodą.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Agalychnis annae śpi w dzień na liściach i jest aktywna w nocy. Porusza się powoli i wspina się, przekładając ręka za ręką, ale wystraszona skacze daleko, więc otwieraj terrarium ostrożnie. W naturze samce nie są terytorialne: nawołujące samce siedzą obok siebie w odległości kilku centymetrów.

W terrarium żaby można trzymać w grupie obu płci albo jednej płci, o ile jest wystarczająco dużo miejsca. Żaba może dzielić terrarium z innymi gatunkami o takich samych wymaganiach co do temperatury i wilgotności, ale gatunki dzienne mogą stresować nocną żabę, a duże świerszcze mogą stresować małe gatunki. *Agalychnis annae* i *Agalychnis moreletii* nie trzyma się razem, ponieważ mogą się krzyżować.

Żabę bierze się do ręki tylko wtedy, gdy jest to konieczne, najlepiej w zwilżonych, bezpudrowych rękawiczkach jednorazowych.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samice są wyraźnie większe od samców (około 8 cm wobec 6-7 cm) i mają bardziej tępo zakończony pysk. Samce mają ścięty pysk i dużą, zrogowaciałą modzelowatość godową na kciuku. Wiek osiągnięcia dojrzałości płciowej nie jest udokumentowany.

GODY I KOPULACJA

Rozmnażanie opiera się na okresie suchym trwającym cztery-pięć tygodni, z nieco niższą wilgotnością i chłodniejszymi nocami, po którym następuje wyraźna i nagła pora deszczowa. Żaby przenosi się do komory deszczowej, w której deszcz włącza się wieczorem i wyłącza w dzień; terrarium z odpływem ułatwia podawanie dużych ilości wody. Wartości dotyczące schładzania i deszczu zapożyczono od *Agalychnis moreletii*: na kilka tygodni obniża się temperaturę dzienną do około 21 °C, a nocną do 12-13 °C, a gdy samice są pełne jaj, a samce mają modzelowatości godowe, przenosi się je do komory deszczowej. Tam woda na dnie utrzymywana jest zimna (15-18 °C) przez maksymalnie trzy dni bez deszczu, a następnie ogrzewana do 22-24 °C, podczas gdy włącza się deszcz.

Samce zaczynają nawoływać, gdy tylko w nocy wzrośnie wilgotność, a kopulacja odbywa się na gałęzi nad wodą. W naturze samce wyraźnie przeważają liczebnie, więc kilka samców na jedną samicę pomaga. Komorę deszczową stosuje się najwyżej przez tydzień naraz, a żab się w niej nie karmi. Jeśli nic się nie wydarzy, żaby wracają do suchego, chłodnego terrarium.

JAJA I KIJANKI

Jaja składane są na liściach, gałęziach lub szybie nad wodą w nieregularnych galaretowatych grudkach. Zniesienie liczy 47-162 jaja, średnio około 106. Galareta jest przejrzysta, a pojedyncze jaja są widoczne. W pierwszych dniach żółtko jest bladozielone, a biegun zwierzęcy brązowy. Nie ma opieki nad potomstwem.

Zostaw jaja na miejscu do wyklucia kijanek, a kijanki zbierz, stawiając pod liściem pojemnik z wodą. Liść można też odciąć i położyć w plastikowym pojemniku z odrobiną wody na dnie, tak aby jaja nie były całkowicie zanurzone; jeśli liść ma łodygę, można go zawiesić nad wodą. Nie szkodzi, jeśli pojedyncze jaja zsuną się do wody.

METAMORFOZA

Kijanki wykluwają się po 5-8 dniach w temperaturze około 22-24 °C; w naturze trwa to około sześciu dni. Kijanki wydostają się z jaj, wijąc się, i spadają lub zsuwają się do wody. W czasie rozwoju jaj nie należy naruszać grudki.

Kijanki żyją swobodnie w toni wodnej i odchowuje się je w akwarium z drobnym piaskiem, roślinami wodnymi, takimi jak moczarka i rzęsa, oraz filtrem gąbkowym o słabym przepływie. Do 30 kijanek może przebywać w akwarium o pojemności około 40 litrów, jeśli woda jest utrzymywana w czystości; podmieniaj 25-30 % wody tygodniowo. Przez pierwsze tygodnie karmi się je drobno sproszkowanym pokarmem dla ryb dwa razy dziennie, potem pokarmem płatkowanym i liofilizowanym tubifeksem. Temperaturę wody utrzymuje się na poziomie około 22-24 °C.

Czas trwania stadium larwalnego w naturze nie jest znany, ale dzikie kijanki są daleko w rozwoju w ciągu niespełna trzech miesięcy. W warunkach laboratoryjnych metamorfoza może się przeciągnąć do około 250 dni, więc czas ten jest bardzo zmienny. U *Agalychnis moreletii* kijanki przechodzą metamorfozę po 60-100 dniach. Gdy pojawią się wszystkie cztery kończyny, młode przenosi się do pojemnika z ukośnie ustawionym liściem, na który mogą się wspiąć, i z najwyżej 1 cm wody. Nie jedzą, dopóki ogon nie zostanie wchłonięty.

ODCHÓW MŁODYCH

Gdy ogon całkowicie zniknie, młode przenosi się do małego, czystego terrarium z gałęziami i liśćmi oraz mokrym ręcznikiem papierowym jako podłożem, wymienianym codziennie. Pierwsze posiłki to 2-3 duże muszki owocowe (*Drosophila hydei*), a po tygodniu lub dwóch można podawać nimfy świerszczy bananowych o długości 3-6 mm. Nie podawaj zbyt wielu muszek naraz, ponieważ młode tuż po metamorfozie łatwo stresują się dużą liczbą owadów karmowych, a zbyt duże owady powodują wypadanie kloaki. Pierwsze tygodnie są najbardziej krytyczne; później odchów jest prosty. Zraszaj codziennie i karm co drugi dzień. Młode nie mają niebieskiej barwy na bokach i kończynach; pojawia się ona, gdy rosną.

Zdrowie i częste błędy

Choroby i błędy w utrzymaniu *Agalychnis annae*:

- Zbyt ciepło i zbyt wilgotno: większość problemów zdrowotnych pojawia się, gdy temperatura lub wilgotność powietrza są zbyt wysokie przez dłuższy czas. Utrzymuj temperaturę dzienną najwyżej na poziomie 24 °C i pozwól, aby powietrze w dzień przeschło.
- Nicienie (np. *Rhabdias*): rzekotki są na nie bardzo podatne, a pasożyty namnażają się w ziemi i brudnych miskach z wodą. Utrzymuj terrarium w czystości i codziennie wymieniaj papier i wodę. Leczenie musi prowadzić weterynarz znający się na płazach, ponieważ niektóre środki są śmiertelnie niebezpieczne dla rzekotek.
- Wypadanie kloaki: występuje najczęściej, gdy młode żaby dostają zbyt wiele dużych owadów karmowych.
- Otarcia na pysku: powstają, gdy żaby skaczą na szybę lub siatkę w zbyt małych lub zbyt niespokojnych terrariach.
- Zatrzymanie jaj: samica, która zaczyna składać jaja, ale zostanie spłoszona, lub u której deszcz ustanie w trakcie, może zatrzymać jaja, co może doprowadzić do jej zatrucia. Samice z zatrzymanymi jajami muszą trafić do weterynarza.
- Choroby kości przy zbyt małej ilości UVB i wapnia. Posypuj pokarm wapniem i mierz lampę UVB.
- Chytridiomikoza (*Batrachochytrium dendrobatidis*) to choroba grzybicza śmiertelna dla płazów, której nosicielami mogą być zwierzęta bez objawów. Gatunek jest w naturze szczególnie dotknięty tą chorobą. Nowe zwierzęta trzymaj na kwarantannie.
- Zwierzęta, które nie chcą jeść albo mają rany lub obrzęki, muszą trafić do weterynarza znającego się na płazach.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena Czytaj więcej: Typowe choroby i objawy choroby

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.